Prima instanță: Judecătoria Cahul sediul Central
Judecător – L. Turculeț
Dosarul nr. 2 – 2-23141775 – 05 – 2a – 29112023

CURTEA DE APEL CAHUL

D E C I Z I E
În numele Legii

27 februarie 2024 **mun. Cahul**

Completul de judecată al Curții de Apel Cahul
Având în componența sa:
Președintele ședinței de judecată **Galina Vavrin**
Judecătorii **Ion Dănăilă, Natalia Bondarenco**
Grefier Elena Turcenco
Cu participarea:
Avocaților Victoria Palencu, Galina Reșulschi
Interpretului Liudmila Moldovanu

A judecat în ședință de judecată publică, în ordine de apel, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Oleinicenco Carina împotriva lui Cazacu Olga cu privire la încasarea prejudiciului moral,

la apelurile înaintate de Oleinicenco Carina și de avocatul Galina Reșulschi în interesele lui Cazacu Olga împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 26 octombrie 2023.

Analizând argumentele de fapt și de drept invocate în cererea de apel, probele administrate de părțile procesului la dosarul civil și a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Completul de judecată, –

C O N S T A T Ă :

Acțiunea reclamantului:

La data de 04 octombrie 2023 Oleinicenco Carina a înaintat în instanța de judecată, acțiune împotriva pârâtei Cazacu Olga, în care solicită: încasarea despăgubirii moral în sumă de 20 000 lei.

Circumstanțele invocate de reclamant:

Drept argumente pentru depunerea acțiunii, s-a indicat că, la data de 14.08.2023 la IP Cahul a fost înregistrată cererea reclamantei Oleinicenco Carina prin care a solicitat să fie luate măsuri cu Cazacu Olga, care la data de 04.08.2023 în jurul orelor 14:28 în fața blocului locativ în care locuiește reclamanta de pe ***** a fost lovită de 3 ori cu mătura și numită cu cuvinte necenzurate, amenințată că îi vor fi omorâte toate animalele de companie de către pârâta Cazacu Olga. În cadrul examinării materialului în cauză au fost constatate faptele relatate și expuse în cererea reclamantei Oleinicenco Carina. Fapt pentru care pârâta Cazacu Olga a fost atrasă la răspundere contravențională conform art.354 alin.(1) Cod contravențional, huliganism nu prea grav, fiindu-i stabilită sancțiunea contravențională de amendă în mărime de 15 u.c..

Mai indică reclamanta că, urmare a acțiunilor ilegale din partea pârâtei Cazacu Olga, estimează astfel de despăgubiri morale în valoare de 20 000 lei. Suma pagubei morale o estimează în mărime de 20 000 lei din considerentul că a fost înjosită fără nici un motiv, de o persoană care nu are nici o stimă și respect față de persoane. A fost agresată în urma căruia starea sănătății ei sa înrăutățit considerabil, este nevoită să trăiască cu frică. A suportat o rușine de nedescris din cauza pârâtei. A fost nevoită să asculte toate cuvintele urâte adresate ei, în loc public în locul în care ea locuiește, în prezența altor locatari, fapt care a suferit și suferă emoțional și până în prezent.

Hotărârea instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul sediul Central din 26 octombrie 2023 s-a admis parțial acțiunea înaintată de Oleinicenco Carina.

S-a încasat de la Cazacu Olga în beneficiul lui Oleinicenco Carina cu titlu de prejudiciu moral suma de *****, precum și în beneficiul statului suma de 150, cu titlu de taxă de stat.

Apelurile părților:

Legalitatea și temeinicia hotărârii instanței de fond este contestată cu ***apel*** la *31 octombrie 2023* de către ***avocatul Reșulschi Galina în numele lui Cazacu Olga***, prin care solicită: casarea hotărârii, pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de Oleinicenco Carina să fie respinsă ca neîntemeiată.

Apel împotriva hotărârii instanței de fond a depus la 09 noiembrie 2023 și Oleinicenco Carina, în care solicită: casarea parțială a hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admise integral pretențiile de repararea prejudiciului moral în cuantum de 20 000 lei.

Argumentele din apelul pârâtei:

Drept argumente pentru înaintarea apelului, avocatul Reșulschi Galina a indicat că, suma prejudiciului moral încasată este una exagerat de mare, legislația interzice îmbogățirea fără justă cauză, fiind că orice pretenție invocată este necesar de a fi demonstrată de partea care o invocă.

La caz, pentru contravenția de huliganism, prejudiciul moral încasat în mărime de ***** este exagerat de mare, fiindcă partea vătămată nu are leziuni corporale în urma contravenției, nu a demonstrat/motivat prejudiciului moral suportat. Astfel, reieșind din practica instanțelor de judecată naționale de examinarea cauzelor similare cu privire a încasarea prejudiciului moral comis în urma contravenției, prejudiciu este încasat aproximativ în mărime de la 1000 până la 3000 lei.

Consideră avocatul că reclamanta nu a arătat care drepturi nepatrimoniale i-au fost încălcat prin contravenția de huliganism, ori aceasta inițial a solicitat prejudiciul moral în mărime de 20 000 lei, nemotivând suma exagerată și a suferințelor morale suportate. Fiind audiată reclamanta a declarat că a suferit moral în urma acțiunilor pârâtei, dar nu s-a adresat la medic sau cel puțin nu a prezentat un act confirmativ pentru a solicita prejudiciul moral și a motiva mărimea acestuia în sumă de 2000 lei.

Sarcina instanța de fond era de a stabili dacă fapta atentează direct la drepturile personale nepatrimoniale (reputația profesională, demnitate etc.).

Argumentele din apelul reclamantei:

Drept argumente pentru înaintarea apelului, reclamanta a indicat că, instanța de fond nu a apreciat la modul cuvenit circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei. Astfel, potrivit probelor materiale anexate, instanța a constatat că există o hotărâre referitoare la vinovăția lui Cazacu Olga potrivit căreia ultima a fost sancționată cu amendă convențională, Cazacu Olga a recunoscut vina și a achitat amenda stabilită de agentul constatator. Deși, pârâta a acceptat răspunderea contravențională, fără a contesta procesul-verbal cu privire la contravenție, ultima

nu acceptă consecințele răspunderii civile delictuale, cauzate prin comiterea contravenției, sarcină impusă prin achitarea prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei.

Susține reclamanta că din argumentarea instanței de fond nu este clar raționamentul pentru care s-a considerat că anume cuantumul de ***** este cel mai justificat și necesar de acordat reclamantei.

Termenul de exercitare a apelului:

În acord cu dispoziția art. 362 alin.(1) CPC, *termenul de declarare a apelului este de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel*.

Lucrările dosarului atestă că hotărârea judecătorească contestată a fost pronunțată de către instanța de judecată în ședința de judecată din 26 octombrie 2023 cu participarea părților la proces.

Copia de pe hotărârea judecătorească (dispozitiv) în data de 26 octombrie 2023 a fost înmânată participanților.

Cererea de apel este avocatul Reșulschi Galina în interesele lui Cazacu Olga la 31 octombrie 2023 și de reclamanta Oleinicenco Carina la 09 noiembrie 2023.

Astfel, se atestă respectarea termenului pentru exercitarea căii de atac - apelul de către participanții la proces.

Argumentele părților în fața instanței de apel:

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reclamanta – apelantă Oleinicenco Carina și avocatul acesteia, Palencu Victoria în ședința instanței de apel au susținut propria cerere de apel, solicitând admiterea acestuia în sensul în care a fost formulat, cu respingerea apelului înaintat de pârâtă.

Pârâta – apelantă Cazacu Olga, legal citată în instanța de apel nu s-a prezentat, nu a informat instanța despre imposibilitatea de a se prezenta și nici nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Drept urmare, Completul de judecată având în vedere dispozițiile art. 379 alin.(2) CPC și opinia participanților la proces, a dispus examinarea cauzei în absența pârâtei- apelantă, legal citată despre ședința de judecată și ale cărei drepturi și interesele sunt apărate de un avocat.

Avocatul Reșulschi Galina, reprezentantul pârâtei – apelantă Cazacu Olga, în ședința instanței de apel a susținut propriul apel, solicitând admiterea acestuia în modul în care a fost formulat, cu respingerea apelului înaintat de reclamantă.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind participanții la proces, studiind probele administrate la materialele cauzei, analizând hotărârea judecătorească în raport cu argumentele de fapt și de drept invocate în cererile de apel, Completul de judecată conchide respingerea apelurilor depuse de reclamantul – apelant Oleinicenco Carina, al avocatului Reșulschi Galina în interesele Cazacu Olga, cu menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

Potrivit art. 385 lit. a) CPC, *instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe*.

Potrivit art. 373 alin. (1) – (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

În ședința de judecată, din explicațiile participanților și a probelor anexate la dosar, s-a constatat că, în data de 04 august 2023 în jurul orelor 13:00 între Oleinicenco Carina și Cazacu Olga a avut loc un conflict.

În aceiași dată de 04 august 2023 Oleinicenco Carina s-a adresa cu cerere către IP Cahul, solicitând luarea de măsuri cu Cazacu Olga, a acostat-o cu cuvinte necenzurate în public și i-a aplicat 3 lovituri cu mătura, amenințând-o cu uciderea sa și a pisicii sale.

Urmarea examinării cauzei contravenționale, la data de 15 august 2023 a fost încheiat Acord de colaborare între agentul constatator și Cazacu Olga, potrivit căruia ultima a recunoscut săvârșirea contravenției și a acceptat constatările agentului constatator, conform cărora la data de 04 august 2023, în jurul orelor 13:00 în timp ce Cazacu Olga se afla în fața blocului locativ de *****a acostat-o jignitor în public pe Oleinicenco Carina și a lovit-o cu o haină lejer, prin ce a tulburat liniștea și ordinea publică și cea personală (f.d.13).

Prin Decizia asupra cauzei contravenționale întocmit de agentul constatator din data de 15 august 2023, Cazacu Olga fiind învinuită de comiterea contravenției prevăzută de art. 354 alin. (1) Cod contravențional, i-a fost stabilită amendă în mărime de 15 unități convenționale.

Reclamanta Oleinicenco Carina a înaintat prezenta acțiune în instanța de judecată împotriva pârâtei Cazacu Olga, solicitând repararea prejudiciului moral, evaluat la suma de 20 000 lei.

Prima instanță fiind investită cu examinarea cauzei civile a hotărât în favoarea admiterii parțiale a acțiunii înaintate de Oleinicenco Carina și a încasat de la Cazacu Olga în beneficiul lui Oleinicenco Carina suma de ***** cu titlu de prejudiciu moral, precum și 150 lei în beneficiul statului cu titlu de taxă de stat.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, Completul de judecată conchide că prima instanță fiind investită cu examinarea litigiului și determinând circumstanțele de fapt și de drept pentru soluționarea cauzei în coraport cu probele anexate la materialele dosarului, întemeiat a reținut cauzarea reclamantei Oleinicenco Carina a prejudiciului moral prin acțiunile ilegale ale pârâtei Cazacu Olga și în mod justificat a admis parțial cerințe din acțiune și a determinat echitabil cuantumul daunei morale în sumă de *****.

Analizând probele administrate la materialele cauzei, în conformitate cu criteriile stabilite de art. 130 CPC, Completul de judecată reține ca fiind constatat în afara oricărui dubiu atragerea la răspundere contravențională a pârâtei Cazacu Olga conform art. 354 alin.(1) Cod contravențional pentru faptul acostării jignitoare în public a reclamantei Oleinicenco Carina și lovirea ultimei cu o haină lejer, prin ce a tulburat liniștea și ordinea publică și cea personală.

Concluzie care este dovedită prin Decizia asupra cauzei contravenționale seria D01 443855 din 15 august 2023, întocmită în privința lui Cazacu Olga, în baza art. 354 alin.(1) Cod contravențional, cu stabilirea sancțiunii contravenționale. Decizia asupra cauzei contravenționale a dobândit caracter irevocabil, prin neatacare; Acordul de colaborare încheiat între agentul constatator și Cazacu Olga, în temeiul căruia ultima a recunoscut săvârșirea contravenției prevăzute la art. 354 alin.(1) Cod contravențional; Decizia cu privire la rezultatele controlului cererii din 16 august 2023 pe materialul REI-2 cu nr. 4667 intentat la 14 august 2023 la plângerea depusă de Oleinicenco Carina; procesul-verbal de audiere a victimei Oleinicenco Carina în cadrul procesului contravențional în care descrise circumstanțele conflictului avut cu Cazacu Olga în data de 04 august 2023,

cuvintele necenzurate și amenințările exprimate în adresa sa; procesul –verbal de audiere a persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional din 15 august 2023 Cazacu Olga în care recunoaște conflictul avut cu Oleinicenco Carina în data de 04 august 2023 și utilizarea cuvintelor necenzurate în adresa lui Oleinicenco Carina inclusiv a atins-o cu haina umedă cu care spăla podeaua; proces-verbal de examinare din 15 august 2023 a unui DVD-R pe care este stocat o înregistrate video a conflictului dintre Oleinicenco Carina și Cazacu Olga (f.d.7-16).

În aceste circumstanțe, Completul de judecată reține dreptul reclamantei Oleinicenco Carina de a solicita repararea prejudiciului moral cauzat de Cazacu Olga prin săvârșirea contravenției.

Repararea prejudiciului cauzat prin contravenție, este reglementat de art. 45 Cod contravențional, care în alin.(1) prevede că, persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenție îl poate apăra prin acțiune civilă depusă conform legislației procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial și a celui nepatrimonial cauzat prin contravenție.

Conform art. 19 alin.(1), (3) Cod civil, în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel.

Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferințele fizice și psihice, precum și diminuarea calității vieții.

Potrivit art.1998 alin. (1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Potrivit art. 2036 alin.(1) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

Mărimea compensației pentru prejudiciul moral, este reglementată de dispozițiile art. 2037 alin.(1), (2), (3) Cod civil, conform cărora mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a

răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, lând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Reieșind din conținutul dispozițiilor legal citate, răspunderea pentru prejudiciul moral are un caracter compensator, acesta urmează să fie determinat de către instanța judecătorească, ținându-se cont de circumstanțele concrete ale cauzei, de persoana reclamantului și de măsura în care această compensație poate să-i aducă satisfacție echitabilă.

Instanța de apel analizând probele prezentate de reclamanta-apelantă Oleincenco Carina sub aspectul stabilirii caracterului și gravității prejudiciului, consideră că apelantei i-a fost cauzat un prejudiciu moral, or insultele și amenințările publice sunt de natură să probeze gradul înalt al suferințelor psihice suportate de apelanta-reclamantă Oleinicenco Carina prin fapta ilicită săvârșită în privința sa de către apelanta–pârâtă Cazacu Olga, cât și atinge drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, care pot și trebuie să fie compensate prin plata unor despăgubiri.

La determinarea mărimii prejudiciul moral, trebuie avut în vedere că dauna morală constă în atingerea adusă valorilor care definesc personalitatea umană, valori care se referă la existența fizică a omului, sănătatea și integritatea corporală, la cinste, demnitate, onoare, prestigiu profesional și alte valori similare.

Pentru ca instanța judecătorească să poată aplica aceste criterii apare necesar ca cel ce pretinde daunele morale să aducă un minim de argumente și indicii din care să rezulte în ce măsură drepturile personale nepatrimoniale i-au fost afectate prin tragerea ilegală la răspundere și pe cale de consecință să se poată proceda la o evaluare a despăgubirilor ce urmează să compenseze prejudiciul.

La depunerea acțiunii, reclamanta - apelantă Oleinicenco Carina a evaluat prejudiciul moral cauzat prin acțiunile pârâtei Cazacu Olga la suma de 20 000 lei.

Având în vedere criteriile de apreciere a mărimii prejudiciului moral, în opinia Completului de judecată despăgubirea prejudiciului moral stabilită de către prima instanță în mărime de ***** pentru atentarea la drepturile personale

nepatrimoniale ale reclamantei Oleinicenco Carina, este una justificată, fiind luate în considerație principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, suferințele psihice, starea de stres și de frustrare cauzată reclamantei prin acțiunile pârâtei Cazacu Olga.

Completul de judecată remarcă că, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este *criteriul echității*, care exprimă că compensația trebuie să prezinte o justă despăgubire, iar cuantumul despăgubirilor trebuie stabilit astfel încât acesta să aibă un efect compensatoriu, și nu trebuie să constituie sume excesive pentru autorii daunelor, și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor.

Respectiv, fiecare persoană care pretinde că a suferit este în drept să-și estimeze prejudiciul adus, dar numai instanța de judecată este împuternicită de lege să aprecieze cuantumul prejudiciului moral, conducându-se de noțiunea reparării rezonabile, de circumstanțele cazului concret, de personalitatea reclamantului. Or, reclamanta la depunerea acțiunii nu a adus argumente suficiente care ar justifica cuantumul prejudiciului moral evaluat la suma de 20 000 lei, iar invocările precum ”a fost agresată în urma căreia starea de sănătate s-a înrăutățit considerabil, este nevoită să trăiască cu frică, ...a suportat rușine, a fost nevoită să asculte toate cuvintele urâte în adresa sa, în loc public”, nu sunt suficiente pentru a justifica despăgubirea bănească solicitată la suma de 20 000 lei.

În instanța de apel, Oleincenco Carina a prezentat extras din carte medicală de ambulatoriu din care rezultă că la 06 septembrie 2023 și repetat la 15 noiembrie 2023 s-a adresat la medic *****, fiind stabilită ***** (f.d.61-62), precum și o scrisoare expediată în adresa sa de către IP Cahul la 28 septembrie 2023 prin care se comunică că la 25 septembrie 2023 Cazacu Olga a fost atrasă la răspundere contravențională conform art. 354 alin.(1) Cod contravențional, cu aplicarea sancțiunii contravenționale (f.d.60).

Completul de judecată analizând înscrisurile noi prezentate de Oleinicenco Carina în coroborare cu anexate la materialele cauzei civile, consideră că aceasta nu justifică cuantumul prejudiciului moral la suma de 20 000 lei solicitat de reclamantă pentru a fi încasat de la pârâta Cazacu Olga.

Pe aceste considerente sunt neîntemeiate argumentele din apelul înaintat de reclamanta Oleinicenco Carina, în sensul contestării cuantumului despăgubirii bănești în sumă de ***** adjudecate cu titlu de prejudiciu moral de la Cazacu Olga în beneficiul său.

De asemenea, neîntemeiate sunt argumentele din apelul avocatului Reșulschi Galina în interesele pârâtei Cazau Olga precum că reclamanta nu a confirmat prin probe mărimea prejudiciului moral, or la materialele cauzei sunt suficiente probe în baza cărora poate fi determinat cuantumul prejudiciului moral cauzat reclamantei prin acțiunile ilicite ale pârâtei.

Alăturat, se remarcă că atragerea la răspundere contravențională a intimatei Cazacu Olga și sancționarea acesteia, nu este suficientă pentru a fi apreciată ca o satisfacție echitabilă a suferințelor reclamantei Oleinicenco Carina, pornind din natura drepturilor personale nepatrimoniale lezate și locul lor în sistemul de valori al persoanei, caracterul și gradul suferințelor psihice cauzate.

În altă ordine de idei, Completul de judecată consideră întemeiată concluzia instanței de fond ca în temeiul art. 94 alin.(1) CPC s-a încasat de la Cazacu Olga în beneficiul statului suma de 150 lei cu titlu de taxă de stat.

Constatările enunțate mai sus în prezenta decizie atestă că argumentele apelurilor înaintate de reclamanta Oleincenco Carina și al avocatului Reșulschi Galina în interesele lui Cazacu Olga au fost obiect de examinare în instanța de fond și asupra cărora instanța de judecată s-a expus în partea motivată a hotărârii judecătorești. Mai mult, argumentele apelurilor, în lipsa unor probe pertinente, denotă lipsa de temeinicie a acestora.

În acord cu dispozițiile art. 386 alin.(2) CPC, o hotărâre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale.

Având în vedere că prima instanță a determinat toate circumstanțele importante pentru justa soluționare a cauzei, iar argumentele apelurilor au fost obiect de examinare și își găsesc analiza în hotărârea adoptată de către prima instanță, iar instanța de apel la examinarea în ordine de apel a cauzei nu a stabilit încălcări care ar constituit în conformitate cu art. 386 – 388 CPC temei pentru casarea hotărârii, cu pronunțarea unei noi hotărâri, în sensul solicitat de apelanți, Completul de judecată conchide respingerea apelurilor declarate de Oleinicenco Carina și de avocatul Galina Reșulschi în interesele lui Cazacu Olga, cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Călăuzindu-se de prevederile art. 385 lit. a), art. 389 – 390 CPC, Completul de judecată, -

D E C I D E :

Se resping apelurile declarate de Oleinicenco Carina și de avocatul Galina Reșulschi în interesele lui Cazacu Olga.

Se menține hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 26 octombrie 2023 în prezenta cauză civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Oleinicenco Carina împotriva lui Cazacu Olga cu privire la încasarea prejudiciului moral.

Decizia este definitivă și executorie, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicare.

Președintele ședinței Galina Vavrin

Judecătorii Ion Dănăilă

Natalia Bondarenco